

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 7 (1645)

1958 m. sausio mėn. 23 d., ketvirtadienis

Kaina 15 kap.

MASKVA. RAUDONOJI AIKSTĖ.
Dirbantieji aplanko V. I. Lenino ir
J. V. Stalino Mauzolejų.
V. Koševojaus ir
V. Jegorovo (TASS)
nuotr.

TARYBINIO DEMOKRATIŠKUMO JĒGA

Šiu metų kovo 16 d. įvykš rinkimai į TSRS Aukščiausiąją Tarybą. Pasruošimas rinkimams vyksta esant milžiniškam politiniam pakilimui, visai liaudžiai kovojant už tai, kad sėkmingai būtų įgyvendinti TSKP XX suvažlavimo iškelti komunistinės statybos uždaviniai.

Tarybinį rinkimų demokratizmas pastreškia tuo, kad visi piliečiai, suakę 18 metų, neprilausomai nuo rašinio ir tautinio priklaušumomo, lyties, tikybos, mokslo cenzuo, sėslumo, socialinės kilmės, turinės padėties ir praeities veiklos, turi teisę dalyvauti deputatų rinkimuose. Aprūpinti daromi tik bepročiams ir asmenims, teismo nuteistiems, atimant rinkimų teises. TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatai gali būti išrinktas kiekvienas pilietis, kuriam yra suakę 23 metai.

Tarybiniai rinkimai yra lygūs: né vienas tarybinis pilietis neturi jokių pranašumų prieš kitus piliečius, visi dalyvauja rinkimuose lygiomis teisėmis, ir kiekvienas rinkėjas turi tik vieną balsą. Tarybų valstybėje rinkimai yra tiesioginiai ir jie vyksta slaptai balsuojant.

Kandidatų į deputatus iškėlimo sistema Tarybų Sąjungoje taip pat demokratiška. Teisė iškelti kandidatus užtikrina darbo žmonių vi suomeninėms organizacijoms ir draugijoms: komunistinėms partinėms organizacijoms, profesinėms sąjungoms, kooperatyvams, jaunimo organizacijoms ir kultūrinėms draugijoms. Kandidatus gali taip pat iškelti visuotiniai darbininkų ir tarnautojų susirinkimai įmonėse bei įstaigose, visuotiniat

M. JUNČAS-KUČINSKAS
Lietuvos TSR
Aukščiausiosios Tarybos
Prezidiumo Pirmininko
Pavaduotojas

valstiečių susirinkimai kolūkuose, darbo žmonių susirinkimai tarybinuose ükuose, MTS.

Tarybinei sistemai būdinga, kad rinkimi nuose susirinkimuose, per susitikimus su kandidatais tarybiniai žmonės svarsto valstybinius reikalus, iškilusius uždavinius, atskleidžia ir kritikuoją trūkumus. To nėra ir negali būti kapitalistinė šalyse, kur rinkiminiai įstatymai sudaryti taip, kad būtų užtikrintas buržuazijos viešpatavimas, kad būtų užkirstas kelias prie rinkiminės urnų darbo žmonių masėms, engiamų tautų atstovams, pažangiai nusiteikusiems piliečiams.

Anglijoje, JAV ir kituose kapitalistiniuose kraštose parlamentai labai atitrūkė nuo liaudies. Pavysdžiu, Anglijos parlamento aukštajų rūmų sudėtyje yra 3 karališko krauso princas, 2 arkivyskupai, 25 hercogai, 39 markizai, 163 grafa, 96 vikontai, 24 vyskupai, 410 baronų, 9 perai iki gyvos galvos, 14 Škotijos perų ir 11 Airijos perų. Didelė Anglijos parlamento žemynų rūmų naudai yra įvairiausių akcinų bendrovų ir kompanijų savininkai, direktoriai arba tarnautojai.

Visai kitaip aukščiausias valdžios organas atrodo Tarybų Sąjungoje. 1954 metų kovo 14 dieną į TSRS Aukščiausiąją Tarybą buvo išrinkta 318 darbininkų, 220 valstiečių, o kiti – tarybinės ineligenčios astovai: inžinieriai, technikai, mokslo ir

meno darbuotojai, be to, partiniai, tarybiniai, profsajunginiai, komjaunimo vadovaujantieji darbuotojai ir Tarybinės Armijos karrai. Tarp TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatų – 51 Tarybų Sąjungos Didvyris, 64 Socialistinio Darbo Didvyriai, 1.195 žmonės apdovanoti TSRS ordinais ir medaliais. Platūi įstovaujamos ir moterys – jų yra 348.

Tarybų valstybės praktika įrodė, kokia nepaprasta yra pažiūra buržuazijos ideologijos, kurie tvirtina, esą, žmonės iš liaudies, darbo žmonės, o ne kapitalistai ir dvarininkai, valdo valstybę. Priesingai, tarybinio demokratizmo jėga ir glūdi tame, kad žmonės iš liaudies, darbo žmonės, o ne kapitalistai ir dvarininkai, valdo valstybę.

Per pastaruosius ketverius metus Tarybų valstybė, Komunistų partijos vadovaujama, atliko milžinišką darbą, įgyvendinant tuos uždavinius, kuriuos iškėlė TSKP XX suvažlavimas.

Pasielkiejti laimėjimai įgalingino Komunistų partiją ir Tarybinę vyriausybę iškelti naujus, dar didesnius komunizmo statybos uždavinius. Per artimiausius 15 metų Tarybų Sąjunga turi pasiekti ir pralenkti JAV gamybos apimtį pagal svarbiausias pramonės produkcijos rūšis.

Įvyksiantieji rinkimai į TSRS Aukščiausiąją Tarybą bus nauja tarybinės demokratijos pergalė, komunistų ir nepartinių bloko pergalė. Tarybų Lietuvos darbo žmonės į Aukščiausiąją Tarybą išrinkti pačius autoritetingiausius, geriausius ir labiausiai atsidavusius socialistinei Tėvynei, Komunistų partijai darbininkų, valstiečių ir intelligentijos astovus.

LKP X SUVAŽIAVIMO GARBEI

Racionalizatorių dovanos

Kasmet auga „Nemuno“ fabriko rationalizatorių gretos. Šiuo metu jų yra apie 50 žmonių. Praeitais metais įgyvendinta virš 40 rationalizacinių pasiūlymų, kurie duoda fabrikui dešimtis taktančių rublių metinės ekonomijos.

Fabrike jau nuo seno garsėja rationalizatorių Antanas Jarušauskas. Praeitais metais jis prie va savimo mašinos primontavo nuolaidų stalą medžia gos padėjimui, kas įgalino atpalaiduoti ir pervessti į kitą darbą vieną žmogų, dave virš 15 takstančių rublių metinės ekonomijos. Darbininkas Jonas Serapinas pagamino prietaisą nyčių dirželių skyllėms išmušti, kas anksčiau buvo atliekama rankiniu būdu. Elektromonteris Jonas Junokas prie sukimo

Naujas rationalizacinius pasiūlymus pateikė audimo cecho vedėjas Jonas Žindulis, verpimo cecho vedėjas Mečislovas Mašinskas, remontininkai Petras Maželis ir Vladas Šarkauskas, darbininkas Juozas Švedas. Pritaikyti gamyboje sie pasiūlymai fabrikui duos dešimtis takstančių rublių ekonomijos, padės sutapti medžiagas, gerinti audinių kokybę, spartinti darbą.

J. Šerėnas

Pirmaujančioje brigadoje

Jau septinti metai „Atžalyno“ kolūkio II laukinių kystės brigada vadovauja Pranas Garška. Per tą laukarpį brigada tvirtai užėmė kolūkyje pirmąją vietą. Jau keli metai iš eiles šloje brigadoje gaunami gauslauši grūdinių kultūrų, cukrinė rūnkelių, bulvių derlinų. — Šiuo metu dalis mūsų brigados žmonių dirba prie rūšlaviimo linų, kurtulos dar šame mėnesyje pristatytame Panemunėlio linų apdirbimo fabriką. — I mūsų užklaušimą atsakė dr. Garška. — O pats svarbiausias darbas — gerai pasiruošti pavasario sejui. Dabar baigame seklų valymą, remontojame žemes ūkio inventorių. Didžiąją šių darbų dalį baigime iki LKP X suvažlavimo dienos.

TARYBŲ LIETUVOS

Lietuviškoji kinematografija 1958 metais

Lietuvos kino studija taip numatoma paleisti į gamybą šiu metų pirmajame pusmetje.

Kino studija išleis taip pat kelias dokumentines ir menines kino apybraižas. Padidinamas žurnalo „Tarybų Lietuva“ numerių skaičius.

Šiai metais Lietuvos kino studija numato ištelių dar du naujus meninius filmus. Ruosiamasi pradėti gaminti filmą apie lietuvių proletarijinį poetą Juliją Janonį pagal J. Mackonio scenarijų. Dramaturgas A. Gricius sukūrė scenarijų kino komedijai „Katalutai“. Ši filmų

Kaproninių audinių gamyba

KAUNAS. Sausio 18 d. (ELTA). „Kauno audinių“ fabrikas išleido pirmąsias dešimtis metrų audinių iš kaproninių siūlų. Terminiam šių audinių apdirbimui naudojamas infraraudonųjų spinduliu agregatas, gautas iš Vokietijos Demokratinės Respublikos. Jis valdomas iš pulto.

Lietuvos tekstilei pramonėje infraraudonieji spinduliai pritaikomi pirmą kartą. Infraraudonųjų spinduliu lempos, kurių yra apie šimtą, priduoda medžiagai tokias savybes, kad ji kitoje salygose nekeistų savo būklęs. Infraraudonųjų spinduliu paveikstas, audinys plovimo metu nesitempi, nesiglamžo. Per minūtę aggregatas praleidžia 30 metrų audinių.

NAUJA MECHANIZATORIŲ LAIDA

PANEVĖŽYS. (ELTA). Žemės ūkio mechanizavimo mokykloje baigėsi išleidžiamieji valstybiniai egzaminai. Traktorininkų-mašinistų teises gavo 355 moksleivai. Jie taip pat įsigijo trečios kategorijos šaltkalvio kvalifikaciją.

Nauja universalinė parduotuvė Kelmėje.

M. Ogajaus (ELTA) nuotr.

Praėjusio šeštadieno popietę visats keliais keleliais į Žibobiškio septynmetę mokyklą traukė apylankės jaunimas. Jie rinkosi ne į eilini pasilinksminimą, ne kino filmo pažiūrėti. Jems ši diena ypatingai svarbi — rengiamas dviejų kolūkių — "Tarybų Lietuvos" ir "Socializmo keliu" — jaunųjų kolūklečių draugystės vakaras pastidalinti darbo palyrimu, aptarti praeitį metų jaunimo pasiekus darbo rezultatus ir priimti naujus, didesnius išipareigojimus šiemis metams. Per trumpą laiką mokyklos salė užpildė daugiau kaip 250 jaunųjų žemdirbių.

Už prezidiumo stalo užima vietas abieju kolūkių geriausi jaunieji kolūklečiai M. Sedytė, A. Jasinevičius, V. Mačiekus ir kiti. Vakaras prasideda. Tvirtai ir aiškiai iš tribūnos skamba "Tarybų Lietuvos" kolūkio pirmiņės komjaunimo organizacijos sekretorių, LLKJS X suvažlavimo delegatės agromės R. Noreikaitės žodžiai. Ji kalba apie abiejų kolūkių pasiekus laimėjimus praėjusiais metais, apie jaunųjų kolūklečių darbą. Pasakoti iškrai yra ką. Eilėmetų buvę atsiltę "Socializmo keliu" ir "Tarybų Lietuvos" kolūklečiai, pradėjus vadovauti naujai išrinktoms gabėms pirmiņinkams, padarė didelį žingsnį pirmyn. Išyko persilažimas žemės ūkio produktų gamyboje. Praeita metais "Socializmo keliu" kolūkyje iš kiekvienos karvės primelžta po 1.540 litrų pieno, o 100 ha žemės ūkio naudmenų tenka po 100,8 centnerio. 100 hektarų turima vidutinė kartoje po 7 karves. Žymiai pakillo laukų derlingumas. Jet 1956 m. buvo gauta iš hektaro po 4 centnerius grūdų, tada praeita metais — jau po 8 cent.

Smarkiai pakillo gamyba "Tarybų Lietuvos"

Žodžiai iš tribūnos

"Tarybų Lietuvos" kolūkio melžėja
M. SEDYTĖ

Pernai iš kiekvienos karvės primelžiau vidutiniškai po 1.841 litrą pieno. Tai dar nedidelis rezultatas. Šis metais stengiuosi dar geriau prižiūrėti karves ir išipareigoju iš kiekvienos vidutinės primelžti po 2.500 litrų pieno. Kviečiu socialistinį lenktyniavimą "Socializmo keliu" kolūkio melžėjas.

"Socializmo keliu" kolūkio kolūklečiai
V. MAČIEKUS

Mane visą laiką traukė žemės ūkis. Todėl pernai, baigęs vidurinę mokyklą, grįžau į gimtajį kolūkį. Per nepilną pusę metų lauko darbuose išdirbau 128 darbadienius. Šis metais išipareigoju išdirbtai nemažiau 250 darbadienių. Ateityje galvoja stoti mokyties į aukštąjį mokyklą neakivaizdinui būdu.

Moksleivis V. ČIUČELIS

Pernai vasaros atostogų metu aš išdirbau 156 darbadienius. Siemet stengiuosi išdirbtai dar daugiau.

"Tarybų Lietuvos" kolūkio raguočių fermos vedėjas A. JASINEVIČIUS

Pernai metais mūsų kolūkio fermos darbuotojai padėjo pieno primežimas. Bet mes galime pasiekti žymiai geresnius rezultatus.

Kviečiu visus jaunuosius kolūklečius dar geriau dirbtai, siekti naujų laimėjimų, keliant mūsų kolūkių ekonomiką.

JAUNIMAS KOLŪKIŲ STIPRINIME

kolūkyje. Daugiau kaip dvigubai padidėjo pieno gamyba. Praeita metais 100 ha žemės ūkio naudmenų pagaminta po 113,7 centnerio pieno, o iš kiekvienos karvės primelžta po 1.723 litrus. Padidėjo klaultenos mėsos gamyba. Pernai 100 ha arimo pagaminta po 13,7 cmt klaultenos.

Pasiekiant šiuos rezultatus, daug padidėjo kolūkio jaunimas. Kad tai netušti žodžiai, patvirtina faktai. Daug "Socializmo keliu" jaunųjų kolūklečių išskilo į gamybos pirmūnų gretas. R. Kupstaitė, dirbančių karvų fermoje, pernai išdirbo 343 darbadienius. Siemet ji išipareigojo išdirbtai ne mažiau 490 darbadienius. Putkiai gamybininkais tapo P. Aleinikovas, V. Maršanaitė, V. Gastūnas, V. Kirstukas, J. Davolytė, V. Mačiekus ir daug kitų. Jų darbo knygutėse išrodyta po 200 — 500 darbadienių.

Geru darbu pernai pasižymėjo "Tarybų Lietuvos" kolūkio jaunimas. Sumanai vadovauja stambilių raguočių fermų demobilizuotas karys A. Jasinevičius. Nors jis dirba dar ne pilnus metus, bet darbo rezultatai akivaizdūs. Tačiau žodžiu kolūklečiai atsiliepia apie melžėjas M. Sedytę, E. Mikalkevičiutę, B. Stalgytę. Žinoma yra ir už ką — pernai jos primelžė iš kiekvienos karvės vidutiniškai po 1620—1840 litrų pieno. Gražiat auga kolūkio verštelai, prižiūrimi V. ir L. Deksnycių, vis daugiau nupenų bekony kiaulų šerikės J. Stalgytė, L. ir O. Jasinevičiutės. Visuose lauko darbuose pirmutinius sutiksi M. Šniokaitė, B. Kavaliauskaitė, J. Gastūnaitė, P. Stalgis ir kitus. Neveltu jems prisilaiciuota po 160—350 darbadienių.

Šiemet abiejų kolūkių jaunuolių ir merginos yra pasirūpę išdirbtai kiekvienas žymiai daugiau darbadienių, išauginti po 0,15—0,20 ha kukurūzų, pasiekti naujus, didesnius rezultatus gyvulininkystės produkty gamyboje, keliant laukų derlingumą. Vienas po kito pakyla į tribūnų jaunieji kolūklečiai M. Šedytė, V. Mačiekus, A. Maciauskas, V. Kirstukaitė ir kiti. Su ryžtu jie kalba apie naujų uždavinijų vykdymą, pasižada siekti dar geresnių darbo rezultatų, naujais laimėjimais sutikti artėjantį komjaunimo keturiadasdešimtmetyj.

I salę ižengia jauniausiuosius atstovai — septynmetės mokyklos pionieriai. Jie sveikina kolūkio jaunimą ir linki jems naujų laimėjimų darbe, stiprinant kolūkio ekonominę. Geriausiai pasižymėjė

"Tarybų Lietuvos", "Socializmo keliu" kolūkio jaunimo susirinkimo, įvykusio 1958 m. sausio mėn. 18 d., priimti socialistiniai

ISIPAREIGOJIMAI

"Tarybų Lietuvos" ir "Socializmo keliu" kolūkijų apsvarėtės VLKJS CK VIII-jo plenumo nutarimą dėl Belgorodo srityje komjaunimo organizacijų darbo kovoje už gyvulininkystės produkty gamybos padidinimą ir Kapsuko rajono gyvulininkystės darbuotojų kraipimą, karštai pritariai joms.

"Tarybų Lietuvos", "Socializmo keliu" kolūkijų jaunimas komjaunimo 40-čio garbei prisima sekancius padidintus socialistinius išipareigojimus 1958 metams:

1. Šiaiš ūkiniai metais "Tarybų Lietuvos" kolūkio jauniosios karvų melžėjos išipareigoja primelžiai iš kiekvienos prižiūrimos karvės po 2.000—2.500 kg pieno, kiaulų šerikės išipareigoja išauginti po 45 bėkonus, o paršavedžią prižiūrėtojų gauti ir išauginti iš kiekvienos kiaulės po 18 paršelių.

2. "Socializmo keliu" ir "Tarybų Lietuvos" kolūkijų jaunimas, dirbantis kolūkinėje gamyboje, lauko darbuose išipareigoja padidinti darbo našumą 50 proc. ir išdirbtai: "Socializmo keliu" kolūkio jaunimas — 13.648 darbadienius, o "Tarybų Lietuvos" kolūkio jaunimas — 10.000 darbadienių.

3. "Socializmo keliu" ir "Tarybų Lietuvos" kolūkijų jaunimas iškviečia vieni iš socialistinės lenktynės komjaunimo 40 metinių minėjimą, raportuojant apie prieišimtį socialistinių išipareigojimų išvilkymą.

4. Spalio mėnesyje pravesti iškilmingą komjaunimo keturiadasdešimtmetį metinių minėjimą, raportuojant apie prieišimtį socialistinių išipareigojimų išvilkymą.

TERNOPOLO SRITIS. Prie Kazovskio rajono Vorotovo vardo kolūkio gyvulininkystės termos įrengias raudonasis kampelis. Gyvulininkystės darbuotojai čia praleidžia laisvalaikį, skaito laikraščius ir žurnalus, klausosi radijo.

Nuotraukoje: raudonajame kampelyje.
B. Šendlerio (TASS) nuotr.

FELJETONAS Ar ramiai jū Sąžinė?

Ne taip seniai statybų remonto kontoros arklių pakelė balsiausiai — su Gutausku, o statybų remonto kontora ir miesto vykdomasis komitetas. Mat, savivallautojai nutarė pasislėpti už autoritetingu savo įstaigos pečių.

Neverta aprašinėti, kaip buvo sprendžiama byla, kaip Smirnovas ir Gulauskas rinko liudininkus — tai užimtu konė visą laikraštį. Pastebėsime tik, kad po trijų teismo posėdžių byla buvo išspręsta ieškovo nenaudal.

Bet LTSR Aukščiausias Teismas panaikino rajono liudies teismo sprendimą ir persuntė bylą spręsti Obelių rajono liudies teismui. Šis teismas priteisė statybų remonto kontorai atlyginti piliečiui Juozui Petruiliui padarytus nuostolius ir sumokėti 1160 rub.

Tuo būly galima ir baigti mūsy feljetoną, jei ne statybų-remonto kontoros arklių. Sužinoję, kad jie yra didžiausi kaltininkai, arklių émė išlukšauti. Mat, visų bylų metu ir Smirnovas ir Gulauskas tvirtino, kad miežiai suédë mineti arklių. O tie miežiai ir nematė. Nebent tada, kai vežė juos į statybų-remonto kontoros klemą, kur tie miežiai ir dabar teberlogso supuvę. Arklių sąžinė prakalbo.

Bet tyli Smirnovas ir Gulauskas sąžinė, nors jų savivallavimas atstėjo valstybei nei pigliai nei brangiai — 1160 rublių. Idomu, kaip jie būtų pasižiūrę, jei šią sumą reikiėtų patiemis iš savo kišenės sumokėti?

Iš tikrujų, argi šių dviejų smarkių vyru sąžinė ramiai? P. Vališas

SKAITYTOJU LAIŠKAI

Padidinti įspareigojimai

Š. m. sausio mėn. 17 d. "Pergalės" kolūkyje įvyko atviras pirmės partinės organizacijos susirinkimas, kuris apsvarstė gyvulininkystės darbuotojų atstekus rezultatus per praėjusius metus, numatė naujas uždaviniaus 1958 metams.

Visi gyvulininkystės darbuotojai prislėmė padidintus įspareigojimus. Kolūkio meilėjės davė

J. Vairaltė

Ataskaitinė konferencija

Š. m. sausio 19 d. kultūros namuose įvyko Rokiškio rajoninės bibliotekos ataskaitinė konferencija už 1957 metus. Pranešimą apie atlirką darbą padarė rajoninės bibliotekos vedėjas P. Jarskas. Savo pranešime jis supažindino skaitytojus su bibliotekos veikla, papasakojo apie darbą su skaitytojais.

Po ataskaitinio pranešimo sekė skaitytojų

pasisakymai. Pasisakyti buvo iškelta eilė trūkumų, dar neretai pasitaikančių bibliotekos darbe, paleikta nauju pastalympu. Pasisakiui siūlė dažniau organizuoti susitikimus su skaitytojais, knygų aptarimus, literatūrinius va karus ir kt., kurių 1957 m. rajoninė biblioteka labai mažai pravedė. Buvo išrinkta nauja bibliotekos taryba.

S. Pakalnytė

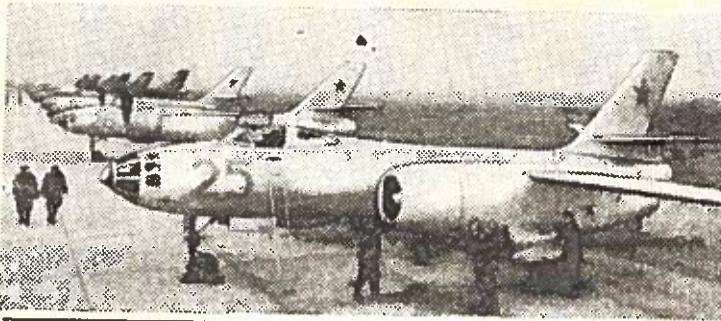
Nenuobodūs vakarai

Salų bibliotekoje kas dieną susirenka keliausdešimi skaitytojų pasikeisti nauju knygų, pasiskaityti laikraščiu, žurnalų. Aktyviai lanko biblioteką skaitytojai Vanickienė, Maciūnas, Abukauskaitė, Marmokas.

Praeitais metais biblioteka skaitytojams išdavė 10 tūkstančių knygų. Prie šio darbo daug prisidėjo aktyvi knygnešių grupė.

Ypatingai bibliotekoje įdomu vakarais. Bibliotekos vedėja Medzelienė supažindina skaitytojus su naujai gautomis knygomis, agilitorai — su tarptautine padėtimi, rinkimų i TSRS Aukščiausią Tarybą nuostatais. Daubar knygos mylėtojų būrelis ruošiasi J. Baltušio knygos "Parduotos vasaros" aptarimui.

S. Karvelaitė

Lengvųjų bombonešių N dalinyje: Aerodrome.

V. Mastiukovo ir N. Rachmanovo (TASS) nuotr.

175-OSIOMS RAŠYTOJO METINĖMS

Sausio 23 d. sukanca 175 metai, kai gimė Stendalis (Anri Beilis) — didysis prancūzų rašytojas. Mirė jis 1842 metais.

Zemiau spausdiname ištrauką iš A. Vinogradovo knygos "Trys laikotarpio spalvos"

klausė Hugo.

— Jokio, — atsakė Stendalis.

— Literatūra yra tikslaus aprašymo ir analizės forma, beveik taip pat kaip "skaičių kalba". Aš negaliu pasitikėti rašytoju, kuris nėra blaivus.

— Ikvėpimą paligydami su alkoholiku apsvalgimu, jūs visiškai pamiršiate poeto idėjas.

— Jau vien žodis „idealas“ mane verčia būti įtaru. Kai aš šį žodį išgirstu, visuomet tapšnoju sau per klšenę.

ar kas nors nedingo. Kodėl jūs, rimtas rašytojas, nortė prisdengti šiai netikrai žodžiai? Kokie ten idealai! Jūs, tur būt, dar linkes idėial žūrėti į politiką?

— Aš kaip tik taip galvoju, — atsakė Hugo.

— Aš likiu dievą ir myliu karalių.

Stendalis ironiškai nusilenkė:

— Per melus — šešiolika miesties bausmių Grévés alkštėje įmesto gyventojams auklėti. Praeitais metais gegužės 23 d. Ravenoje šventas tévas įsakė pa karti septynis revolucionierius. Jų lavonai kabojø dvi paras. Par yrijuje mes baudžiame karaliaus vardu, Romoje — dievo vardu. Štai Jūsų idealas, pone Hugo...

...Paskirta valandą Stendalis atėjo pas Merimé.

Gražus dvidešimt penkerių metų jaunuolis ištiesė jam ranką — tai buvo Viktoras Hugo. Kairėje rankoje jis laikė storą sastuvinį. Kada Stendalis jėjo į kambarij, Hugo skaitė iš jo ištrauką.

Merimė priėjo prie Stendallo.

— Tik pagalvokite, Hugo atvažiavo dviem valandom anksčiau ir višas laiką skaitė savo pjesę.

— Aš jums labai dėkingas už tai, kad jūs man suteikėte galimybę pavėluoti. Prisipažinkite, jūs tai padarėte tyčia, — atsakė Stendalis.

— Koks būtų jums, kaip šeimininkui, malonumas, jeigu aš laikė skaitymo užmigčiau?

— Jūs neužmigtumėt. Pjesė puiki. Dėl jos džiūgaus visas teatras.

Stendalis patraukė pėčiai ir prisiartino prie Balzako.

— Aš neparašiau nė vienos eilėraščio ellutės, — šaukė Balzakas, — ir nerandu jokio reikalio.

— O jūs, pone Stendali? Man sakė, kad jūs turite patyrimo eilėraščiams rašyti? — paklausė Hugo.

— Taip, aš kažkada buvau įsimylėjęs artistę ir pagal Jos užsakymą parašiau eiliuotą komedią. Tai buvo komedi-

šerikė Baronienė gavo 1766 rb. Be šių pinigų, kurie išmokami metu pabigoje, kiaulių šerikės gauna metu bégys realizavus bekoną ar lašininių po 0,5 rb. už 1 kg ir už mésinę kiaulę — po 20 kap.

Be piniginio atlyginimo kiaulių šerikės gauna po 1,5 darbadienio už 10 kg priau-ginto gyvo svorio.

Karvių melžėjoms už kiekvieną šimtą litrų pieno, primelžto žiemos metu, priskaitoma 3,5 darbadienio, vasaros metu — 1,5 darbadienio. Be to, už kiekvieną litrą mokama po 18 kap.

Praeitus metais buvo užplanuota pri-melžti iš karvės po 1.700 kg pieno. Eilė melžėjų, kaip Niaurienė, Jurgelionytė, ši kiek

ja visais atžvilgiais.

— Jūs tokios pat nuomonės dėl eilėraščių, kaip ponas Balzakas?

— Mano požūris nieko neįpareigoja, — atsakė Stendalis, — tačiau aš esu tos nuomonės, kad eilėraščiai daugellu atveju pridengia minties skurdumą. Vertinga mintis gali būti išreikšta tikta proza. Eilėraštyje idėja pajungta ritmu, išraiškingesnį žodį. Jeigu jis turi dviem skleminimis daugiau, turile išmesti ir parinkti kita, silpninantį mintį. Aš galvoju, kad eilės — kvailumo užmaskavimas.

— Taip, bet kalba ne toks paprastas instrumentas. Būna akimirka, kai menininko kūrybinis įkarštis sutapatina idėją ir formą. Toki atvejų mes, poetai vadiname įkvėpimu.

— Negl galima rimtai kalbėti apie įkvėpimą? Kūrinx, parašytas pagal įkvėpimą, — alkoholiko daidina. Tokiame kūrinyje nėra nei proto, nei prasmės. Tai negali būti tikras darbas, kūrybinės minties įtempimo rezultatas. Literatūra yra darbas, o ne įkvėpimas, rašytojas turi vadovautis tuo, ką sako logika.

— Tokiu atveju, koks skirtumas tarp mokslo ir literatūros? — pa-melžėjoms buvo išmokėta 50 proc. piniginių pajamų, gautų už viršplaninį pieną, arba, trumpiau sakant, po 60 kap. už litrą.

Pirmieji jungtinės brigadų darbo metai davė gerus rezultatus. Jeigu 1956 m. 1 cnt grūdų pagaminti buvo sunaudota 10,8 darbadienio ir grūdų derlingumas buvo 5,8 cnt iš ha, tai praėjusiais metais 1 cnt grūdų gamybai sunaudota beveik perpus mažiau darbadienių, o vidutinis derlingumas iš ha buvo 12 cnt.

Padidėjo taip pat ir gyvulininkystės produkty gamyba. Praeitus metais kiekvienam šimtui ha arimo pagaminta po 19,8 kiaulenos ir šimtui ha naudmenų po 109,6 cnt pieno, arba žymiai viršijo. Šioms dvigubat daugiau, negu

1956 m.

Grūdai už darbadienius, išdirbtus praėjusiais metais, bus išmokami tiktais pagal brigadas. Nepilnais duomenimis geriausią derlių išaugino ir daugiausia pajamų turės ketvirtąjį brigadą (brigadininkas Starkus). Šios brigados kolūkiečiai gaus po 3,5 kg už darbadienį. Dabar išeina, kad kuri brigada daugiau dirba, tai ir už darbadienį gauna daugiau.

Baigdamas noriu pažymeti, kad toks darbo metodas pilnintinai patiesino save. Laukininkystės brigados tapo pilnai atsakingomis už joms pritvirtintų gyvulių priežiūrą ir, svarbiausia, jų aprūpinimą pakankamu kiekiumi paša-ru.

Užraše V. Dūdėnas

Pirmieji jungtinų brigadų darbo metalai

Pasakoja „Gegužės Pirmosios“ kolūkio pirmmininkas Povilas Milaševičius

Ankstyvesniais metais kolūkyje buvo keturių laukininkystės brigados. Apart yu dar buvo dvi kiaulių ir paukščių fermos. Brigadų ir fermų vadovavime dirbo šeši žmonės.

Kolūkio žemė daugumoje yra kalnuota. Darbingų žmonių yra beveik užtektinės kiekis. Klekviename darbingam kolūklečiui tenka 4,8 ha naudmenų, tame tarpe — 3,6 ha ariamos žemės.

Žemės derlingumas visame kolūkyje daugumoje yra vienodus. Tačiau gaunamas derlius vienose brigadose būdavo geresnis, o kitose — blogesnis. Vadinas, esant brigadose vienodiems pasėlių plotams, o taip pat lygiav pasiskirstant trąšas, vienų brigadų kolūklečiai jeda daugiau darbo, o kitų — mažiau. Tuo tarpu paskirstant grūdus už darbadienius, visi gauna po lygiav.

Padidėjus brigadininkų darbo apimčiai, buvo pa-

raéjusių metų pradžioje valdyba ėmė svarstyti klausimą, kokiai būdu išgvendinti šią nelygybę. Buvo prietaista išvados, sudaryti jungtinės brigadas arba, kitaip sakant, bendras laukininkystės ir gyvulininkystės brigadas.

Tokiu būdu kolūkyje buvo sudarytos keturių Jungtinės brigados. Jų bendras dirbamos žemės plotas buvo vidutiniškai 250–300 ha. Atalinkamai visoms brigadoms buvo padalyti ir gyvullai, ir inventorius.

Be to, darbut gyvulininkystės fermose buvo paskirtas kolūklečis „luozas“. Jis kartu yra valdybos pirminkino pavaduotojas gyvulininkystės relikviam. Jis veda gyvulininkystės apskaitos bei produkcijos gavimo knygas ir dokumentaciją. Padidėjus brigadininkų darbo apimčiai, buvo pa-

E. ULĐUKIS

Žaliosios salos paslaptis

21

O po trijų dienų įvyko kolūkio steigiamasis susirinkimas. „Laimės“ kolūkio pirmininku buvo išrinktas mano tėvelis....

Naujo mokytojo mums neatstūtė, ir dabar mes bastomės ištisas dienas be darbo. Tai nubégam už Egiuonos pas traktorininką Joną pasivažinėti, lai vėl, meškeres pasitvėrė, ištisomis vaandomis murksome ant upės kranto.

Lūdina paliko Meldučiuose be mokytojo. Taip lūdina, kad, rodos, viską metęs, išelium, kur akys mato.

Karių mus bedykinėjant užtiko mano tėvas ir ēmė gėdinėti:

— Na, argi gražu tinginiavti, kai visi dirba? Nors dėdei Augustinui karves ganyti padėtumėt...

Ši mintis mums patiko. Paslepę krūmuose meškeres, atlēkėme pas dėdė Augustiną.

— Mums pirmininkas liepė padėti jums karves ganyti, —

22

išpylė Ignukas.

Senas ir žilas, kalp obelis, susimetęs į kuprą, dėdė Augustinas nudžiugo:

— Vot ir gerai, ir man bus linksmiau, ir jūs be darbo nesidaužysit po laukus, lyg pliktojo apsėsti...

— Dėdė, papasakokite mums ką nors,—paprastė Ignukas.

Dėdė Augustinas—geriausias pasakotius Meldučiuose. Kiek pasakų ir padavimų, kiek linksmų istorijų ir liūdnų įvykių Jis žinojol ir labai mėgo, kai jo kas nors klausydavosi.

Mes susėdome ant akmens, ir dėdė Augustinas, gudriai priemerkes akis, paklausė:

— O ar žinote jūs, vyručiai, mūsų Žaliosios salos paslaptį? Ne? Na, tuomet paklausykite...

* * *

„Matote tuos milžinus ažuolius Žaliojo saloje? Lyg kokie pasakų galiūnai užpildė jie baig savo gretomis. O kadaise jū ten

Kreivas veidrodis

60 procentų — visų senatorių ir aistovų rūmu vien narių yra juristai". Niekam ne paslaptis, kad darbo gyvenančius fermentus. Trečioji, suny-

dies atstovais". Dvidešimt du kongreso narių pateko į fermeryų grupę. Visi Jiestambūs dvarininkai bei plantatoriai. Tokio "fermerio" pavyzdžiu galibūti obspurkanturas ir rasistas senatorius Istlenandas, turintis Misissipės valstijoje didelę plantaciją, kurioje negral dirba kaip vergai.

Ir, pagaliau, aistovų rūmu 11 narių ir keturi senatoriai jėlna į neapibrėžtą rubriką "visų kitų". Tai dar nereikška, kad "visi kitų" netarnauja monopolijų interesams.

O kur gi darbininkų, smulkijų fermeryų atstovai? Nė vieno darbo žmonų atstovo, nė vieno Amerikos visuomenės demokratinių sluoksnių aistovo JAV kongrese nėra!

Beveik prieš šimta metų prezidentas Abrahamas Linkolinas kaičių buržuazinę spaudą.

Make-up of the New House and Senate BY PROFESSION		
	In the House*	In the Senate
Lawyers	257	57
Businessmen	102	17
Publishers	20	7
Teachers	28	4
Farmers	15	7
Other pursuits	11	4

* More than half—60%—of all Senators and of all Representatives are lawyers.

Dvidešimt aštuoni žmonės atstovų rūmuose ir turi būti ūliaudies valketuri senate jėlna į valdžia, sudaryta iš ūliaudies, tarnaujanti ūliaudis esmės buržuazintai dėstytojai". Amerikos kongresas yra pavyzdys valdžios be ūliaudies. Ir ši valdžia žengia prieš ūliaudies valią, ūliaudį.

Sprendžiant iš lenteles, daugiausia kongrese yra juristai. Juodu šriftu surinktas apačioje parašas paaiškina, kad „daugiau kaip pusę —

—

23

nebuvo. Šentai seniai, prleš keletą šimtų metų gyveno Žaliojo saloje piktas ir žiaurus ponas. Visų aplinkinių kalnų žmonės éjo jo dvare baužiavą, prakaltu laisté pono žemę, o gaudavo už tai tik lazdos smūgius.

O ponas lobo iš vargšu prakaito. Jo didžiuliai rūmai saloje žvalgësi į visas šalis milžiniškais langais. Daug turtų buvo prisikrovë tas ponas. Ir, bijodamas plėšikų, laiké pastisam-dės stiprią sargybą.

Ilgai kenté žmonės pono išnaudojimą ir patyčias. Bet vieną kartą pritrūko kantrybés. Apsiginklavę šakėmis, dalgiais, kirviais ir susédę į valijs, pa-

slieido į Žalają salą.

Išsigando ponas ūliaudės rūtybés. Paslaukė pas save sargybos viršininką ir liepia:

— Visus išžudyti!

O pats dreba. išėjo sargybos viršininkas, o ponas pastvérē

24

skrynelę su auksu, išbègo į sodelj ir pakasé ten savo turtus...

Daug tuomet prastu žmonių išžudė pono tarnai. Bet likę gyvi išsikélė saloje, sumuše sargybą. Sugavę poną, paskandino ji ežere. O ponos dvarą sudegino, sulygino su žeme...

Praéjo daug laiko. Ar koks žmogus, ar paukštis užnešė į salą ažuolo sėklą. Greit čia pasikélé augli vietas ažuolynas. Prakeikta vleta laiko Žalają salą žmonės. Naklimis išlenda iš ežero balsusis ponas ir almanuodamas klaidžioja tarp medžių, ieško pakasto aukso. Bet surasti jo jis jau nebeggali, nes visa sala apaugsi ažuolynu. Ir žiaurusis ponas graužia nagus, balsiai dejuoja, verkia... Galiajam aukso, net ir mirusiam jis neduoda ramybës. O tas auksas naktj žiba, bet ponas jo nemato: žuvys akis jam išėdė.

IVAIKENYBÈS

Šiaurės gamta tarnauja žmogui

Tolimoji Šiaurė. Sopkos ir tundra, nedaug tešildanti saulę, amžini šalčiat...

Vos prieš ketvirtį šimtmecio atėjo čia pirmieji tarybinių geologų, kalnakasių, statybininkų būriai, o kiek daug lavusio mokslo žinioje padarė Šiaurė kraštai. Žmogaus rankose yra daug naudingų

Garo katilas — žemė

Tolimojoje Šiaurėje yra Talajos gyvenvietė. Jos gyventojų butai apšildomi karštū vandeniu. Jei paklausite, kur yra gyvenvietės katilinė, kur šildo apšildinimo sistemin vandenį, jums atsakys:

— Jos nėra. Mūsų garo katilas — tai pati žemė.

Negalvokite, kad tai pokštas. Ne. Tolmosios Šiaurės rajonuose daug karštū versmių. Antai, iš vienos jū — Penkignėjos — veržiasi 81 laipsnio šilimis vanduo, iš kitos

— Mečigmenos — 95 versmės vandeniu kastaipsnį šilimos.

Talajos gyvenvietėje

esančio šaliinio vanduo beveik verdantis. Jis įgalino didžiausiams šalčiams esant namuose palaikyti normalią temperatūrą, o šiltinamyje, kuris apšildomas šiuo vandeniu, auga svogūnai, rūdkeliai, pomidorai ir agurkai.

Karštoji Talajos gyvenvietės versmė turi

dar vieną savybę: jos vandenye yra įvairių mineralinių druskų ir gerai veikia žmogaus organizmą. Atsižvelgiant į šią savybę, čia iрengtas kurortas. Karštosios

versmės vandeniu kastaipsnį šilimos.

Talajos gyvenvietėje

metų žmonai

...Dvidešimt metų

praejo nuo to laiko. Bet

ir dabar, važiuodami per

Kalymos upę tiltu, ūliaudės

gyvenojojai su pagarbą

prisimena savo padėdėjų slatyboje — ūliaudė.

ŠALTIS — STATYTOJAS

Tolimojoje Šiaurėje tekė viena didžiausiai mūsų šalies upė — Katymos upė. 1937 metų žiemą per ją buvo nutiestas pirmasis tiltas.

— Ant upės ledo, — pasakoja dalyvavęs stant ūliaudė Š. Labutinas, — pažymėjome — būsimųjų tilto atramų aikštelių. Nuo šių aikštelių atsargiai, kad nepraveržtu vanduo, nuėmėme viršutinį ledo sluoksnį. Tada buvo dideli šalčiai, iki 60 laipsnių. Aikštelių apačioje vanduo greitai užšalo. Ir vėl nuo viršaus tadas buvo nuimtas, o apačioje susidarė naujas sluoksnis. Tokiu būdu, neužilgo skersai upę buvo padaryti savo šalčiai dideili sausi su ledo sienomis šutiniai. Pasiekė tokiai šutiniai upės dugnai, statybininkai įtaisė tilto atramas žemėje.

...Dvidešimt metų praejo nuo to laiko. Bet ir dabar, važiuodami per Kalymos upę tiltu, ūliaudės gyvenojojai su pagarbą prisimena savo padėdėjų slatyboje — ūliaudė.

Redaktorius A. STAŠYS

Vyžūnų septynmetės mokyklos mokytojai

K. Tulabal,

jo motinai mirus, reiškia

me gilią užuojauną.

Mokytojų ir mokinų

kolektyvas

Rokiškio I vidurinės

mokyklos IX klasės

moksleivėms

N. Bislytel

ir Z. Vilytel

dėl jų tėvelių mirties

reiškiamė gilią užuojauną.

Klasės vadovė

ir draugai

Albanijos liaudies respublikoje tekstilės pramonė pradėjo vystytis visai nesenai. Dabar dirba audimo ir trikotažo fabrikai Škodere ir Korče, Stalino vardo tekstilės kombinatas Tiranoje.

Štai metais gyventojai gavo daugiau, kaip 10 milijonų metrų medvilinių audinių — tai 29 kartus daugiau, negu per visus 1938 metus.

Nuotraukoje: Stalino vardo tekstilės kombinato cecho pirmajanti darbininkė Chamida Chadžiu.

Albanijos telegrafo agentūros nuotrauka.

Redakcija: Rokiškis, Tarybu aikštė Nr. 22. Telef.: redaktorių 104, bendro skyriaus — 18.

Spaudė Rokiškio raj. apylinkių taryba, Rokiškis.